

Melissa Lennartsson
Handläggare
033 357075

Klimat-och näringslivsdepartementet

Borås Stads remissyttrande över Remiss: Naturvårdsverkets skrivelse Förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt - slutredovisning

KN2025/01294

Beslut

Borås Stad tillstyrker remissen med kommentarer.

Sammanfattning

Borås Stad delar bedömningen att det nya luftkvalitetsdirektivet syftar till att stärka skyddet för människors hälsa och miljön. Bättre luftkvalitet kan leda till stora samhällsekonomiska vinster, bland annat genom minskad dödlighet och sjuklighet, minskad frånvaro från arbetet på grund av sjukdom och ökad produktivitet i arbetet. Även kostnaderna för skador på miljön kan minska, då det blir mindre försurning, övergödning och ozonskador, som skadar skogar, ekosystem och grödor. Ambitionshöjningen är i grunden positiv. Samtidigt innebär förslagen betydande konsekvenser för kommunerna i form av skärpta gränsvärden, utökade krav på mätning, modellering, åtgärdsprogram och administration.

Borås Stad anser att ansvarsfördelningen mellan stat och kommun behöver förtydligas och i vissa delar omprövas, särskilt i fråga om utsläppskällor som kommunen saknar rådighet över, såsom det statliga vägnätet och tillståndspliktiga verksamheter. Vidare bör möjligheten till undantag avseende partiklar från sandning och saltning analyseras på nytt utifrån svenska klimatiförhållanden.

Borås Stad förutsätter att finansieringsprincipen tillämpas fullt ut, eftersom förslagen bedöms medföra ökad administrativ och ekonomisk belastning för berörda parter.

Ärendet i sin helhet

Borås Stad ställer sig bakom ambitionen att förbättra luftkvaliteten och skydda människors hälsa. För att regelverket ska få avsedd effekt krävs dock en rimlig ansvarsfördelning, hänsyn till svenska klimatförhållanden samt långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar för kommunerna. Borås Stad tillstyrker i därför förslaget men vill framföra synpunkter inom följande områden:

Skärpta gränsvärden och ökade krav

De föreslagna gränsvärdena, särskilt för PM10 och kvävedioxid, ligger nära tidigare uppmätta nivåer i Borås. Detta ökar risken för överskridanden och därmed krav på kontinuerliga mätningar, förebyggande luftkvalitetsstrategier och åtgärdsprogram. Förslagen medför sannolikt ökade kostnader för kommunen.

Borås Stad ser en risk att större resurser binds i administration, dokumentation och rättsprocesser, vilket kan ta fokus från det faktiska förbättringsarbetet.

Rådighet och ansvarsfördelning

Naturvårdsverkets förslag innebär att ett omfattande ansvar läggs på kommunerna. Kommunerna saknar dock rådighet över flera betydande utsläppskällor, såsom trafik på det statliga vägnätet samt verksamheter som prövas av statliga myndigheter.

Borås Stad anser att ansvar och befogenheter måste stå i proportion till varandra. Åtgärdskrav bör riktas mot de aktörer som har faktisk möjlighet att påverka utsläppsnivåerna.

Sandning, saltning och trafiksäkerhet

I svenska klimatförhållanden är sandning och saltning nödvändiga åtgärder för att upprätthålla trafiksäkerheten. Dessa åtgärder bidrar samtidigt till ökade partikelhalter. Borås Stad delar uppfattningen att avsaknaden av undantag för partiklar från halkbekämpning behöver omvärderas.

Miljöintresset måste vägas mot trafiksäkerhetsintresset. En alltför restriktiv reglering riskerar att skapa målkonflikter mellan luftkvalitet och säker framkomlighet.

Åtgärdsprogram och sanktioner

Borås Stad instämmer i att åtgärdsprogram är ett viktigt verktyg men anser att krav på åtgärdsprogram bör inträda först efter minst två års konstaterade överskridanden i följd. Sanktioner i form av vite eller skadestånd bör endast aktualiseras vid allvarliga brister i genomförandet.

Finansiering

Förslagen innebär ökade administrativa och ekonomiska åtaganden för kommunerna. Borås Stad förutsätter att finansieringsprincipen tillämpas fullt ut så att kommunerna kompenseras för nya eller utökade uppgifter.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Svante Stomberg
Stadsdirektör